

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823200374
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5823200374.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. C., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky - P. L. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, S.- P., t.č. bytom ulica W. I. XXXX/XXX, H. a otca: W. U. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F.. XXX/X, S. A. Q., maloleté dieťa bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, o návrhu navrhovateľky G.. Y. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, N., zastúpenej právnu zástupkyňou JUDr. Zdenkou Hulmanovou, advokátkou, so sídlom O. I. X, N., o úpravu styku starej matky s maloletým dieťaťom, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 7P/18/2023-58 zo dňa 3. júla 2023

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 7P/18/2023-58 zo dňa 3. júla 2023
o t v r d z u j e.

p

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I/ návrh navrhovateľky na úpravu styku s maloletým dieťaťom L. C., nar. XX.XX.XXXX zamietol. Podľa výroku II/ žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odseku 1. odôvodnenia rozhodnutia okresný súd poukázal na návrh navrhovateľky doručený okresnému súdu dňa 2.3.2023 a jeho zdôvodnenie, v odseku 2. odôvodnenia na vykonané dokazovanie oboznámením listinných dôkazov založených v súdnom spise, v odseku 4. odôvodnenia na zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania, v odsekoch 5. a 6. odôvodnenia na vyjadrenia právnej zástupkyne navrhovateľky a kolízneho opatrovníka na nariadenom pojednávaní dňa 3.7.2023 a za aplikácie § 25 ods. 5 zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) dospel k záveru, že je potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

3. Na základe vykonaných dôkazov dospel okresný súd k záveru, že návrh navrhovateľky je nedôvodný. Poukázal na ust. § 25 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého súd môže upraviť styk dieťaťa s blízkymi osobami za existencie dvoch predpokladov: ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine. Nepostačuje teda len existencia príbuzenského vzťahu medzi dieťaťom a osobou navrhovateľa, ktorá spĺňa definíciu blízkej osoby (čo navrhovateľka ako stará matka dieťaťa spĺňa), ale súd musí mať preukázanú aj potrebu úpravy styku v záujme dieťaťa a tiež, že takúto úpravu vyžadujú úpravy v rodine. Navrhovateľka síce tvrdila, že je v záujme dieťaťa, aby sa stretávalo aj s

príbuznými zo strany otca a tiež s dieťaťom do rozvodu jeho rodičov bola v pravidelnom kontakte a dieťa s ňou má veľmi dobrý vzťah, no takéto tvrdenia podľa názoru okresného súdu nepostačili na splnenie predpokladu, že je potrebné v záujme dieťaťa upraviť styk s jeho starou matkou. Čo sa týka tvrdenia, že s dieťaťom boli do rozvodu jeho rodičov v pravidelnom kontakte, okresný súd uviedol, že v čase rozvodu rodičov bolo dieťa v detskom veku dvoch rokov, kedy má dieťa vytvorené citové väzby predovšetkým so svojimi rodičmi, osobitne s matkou. K ďalšiemu tvrdeniu navrhovateľky, že s dieťaťom majú veľmi dobrý vzťah, bol okresný súd názoru, že podmienku potreby úpravy styku dieťaťa s blízkou osobou spĺňa taká silná citová väzba dieťaťa s blízkou osobou, ktorej prerušenie by mohlo narušiť stabilitu výchovného prostredia alebo duševný a citový rozvoj dieťaťa. Takúto silnú citovú väzbu s dieťaťom navrhovateľka ani netvrdila, len označila svoj vzťah s vnučkou ako veľmi dobrý. Ani okresný súd nezistil existenciu takejto silnej citovej väzby, ktorá by si vyžadovala zásah súdu v záujme maloletého dieťaťa. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že dieťa síce prejavilo záujem stretnúť sa s navrhovateľkou, no bez toho, aby u nej prespalo, z čoho nebolo možné urobiť záver o mimoriadne silnom citovom vzťahu dieťaťa s navrhovateľkou, ktorého absencia by u dieťaťa mohla spôsobiť ujmu. Navrhovateľka ani netvrdila, ako často od rozvodu rodičov dieťaťa sa s ním stretávala (tvrdila len, že s dieťaťom boli do rozvodu jeho rodičov v pravidelnom kontakte - nekonkretizovala, ako často). Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplynulo, že navrhovateľka sa s dieťaťom stretávala sporadicky, zhruba raz za tri mesiace a nedožadovala sa častejších stretnutí, dokonca v tom roku počas veľkonočných sviatkov, keď matka dieťaťa navrhla stretnutie dieťaťa s navrhovateľkou, tak navrhovateľka o to nemala záujem. Okresný súd bol aj názoru, že úpravu styku navrhovateľky nevyžadujú ani pomery v rodine, pretože matka dieťaťa sama iniciovala stretnutie navrhovateľky s dieťaťom (v minulosti viackrát, keď s dieťaťom mali cestu do N. a v tom roku cez veľkonočné sviatky, ktoré sa však pre nezáujem navrhovateľky neuskutočnilo). Pokiaľ navrhovateľka uvádzala, že matka dieťaťa neumožňuje jej synovi - otcovi dieťaťa - styk s dieťaťom, tak okresný súd poukázal na to, že ak taký prípad nastal, tak otec dieťaťa mohol podať návrh na výkon rozhodnutia, čo podľa vyjadrenia navrhovateľky aj urobil. Úprava styku dieťaťa s blízkou osobou nemá slúžiť ako prostriedok, ktorý má umožniť otcovi dieťaťa stretávať sa s dieťaťom, pretože otec má svoj styk s dieťaťom upravený a pokiaľ túto úpravu matka nedodríava, tak prostriedkom na nápravu je súdny výkon rozhodnutia. Keďže okresný súd nezistil splnenie podmienok pre úpravu styku dieťaťa s navrhovateľkou, jej návrh zamietol.

4. Okresný súd zamietol návrh navrhovateľky na výsluch maloletého dieťaťa, pretože ho považoval za nadbytočný, keď skutočnosť, že matka dieťaťa naozaj po konflikte navrhovateľky s matkou dieťaťa začiatkom decembra 2022 ju odmietla vpustiť do svojej domácnosti a umožniť stretnutie s dieťaťom, bola zistená z vyjadrenia kolízneho opatrovníka. Táto skutočnosť však nič nemenila na tom, že predtým a ani potom sa navrhovateľka nedožadovala intenzívnejšieho kontaktu s maloletým dieťaťom a dokonca, keď jej matka dieťaťa navrhla na Veľkú noc stretnutie s dieťaťom, tak to odmietla. Okresný súd nepovažoval za potrebné ani vypočuť matku dieťaťa k tomu, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa stretávalo so starou matkou. Otázka, či je úprava styku dieťaťa s blízkou osobou v záujme maloletého dieťaťa, je otázkou právnou, ktorú si v konaní musel vyriešiť okresný súd, bolo nadbytočné, aby k nej vypočúval matku dieťaťa.

5. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

6. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie navrhovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne (č.l. 62 - 64 spisu). Namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Poukázala na to, že sa domáhala úpravy styku s vnučkou z dôvodu, že matka stretávanie sa neumožňuje a vzhľadom na skutočnosť, že matka bráni aj otcovi v styku s maloletým dieťaťom, navrhovateľka nemá možnosť stretnúť sa s vnučkou ani počas času, kedy by maloletá mala tráviť čas s otcom. Napriek návrhu navrhovateľky na prerušenie konania z dôvodu, že aktuálne prebiehajúce konanie o úpravu styku otca s maloletou L. nebolo ukončené a rozhodnutie v tejto veci by mohlo mať vplyv na konanie vo veci úpravy styku starej matky s maloletou L., okresný súd v konaní pokračoval a ani v rozhodnutí vo veci samej sa s návrhom na prerušenie konania nevysporiadal. Okresný súd zamietol návrh navrhovateľky z dôvodu, že v tomto prípade neexistuje potreba úpravy styku maloletého dieťaťa so starou matkou, ku ktorým nesprávnym skutkovým zisteniam dospel výlučne na základe tvrdení kolízneho opatrovníka, ktorý deklaroval tvrdenia matky ničím a nikým neverifikované. Matka sa k návrhu

navrhovateľky nevyjadřila, pojednávania nariadeného na deň 03.07.2023 sa bez ospravedlnenia ani len nezúčastnila, teda súd prvej inštancie nedisponoval relevantnými dôkazmi, napriek čomu návrh navrhovateľky na výsluch matky zamietol. Ak okresný súd zdôraznil, že navrhovateľka mala odmietnuť ponuku matky stretnúť sa maloletou počas, v tom čase veľkonočných sviatkov, ide o nesprávne tvrdenie. Rovnako nesprávne odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že návrhom navrhovateľky chce otec dosiahnuť stretávanie s maloletou dcérou, čo však v konaní nikým nebolo ani len tvrdené, ani preukázané. Aj návrh navrhovateľky na prerušenie konania až do rozhodnutia súdu vo veci úpravy styku otca s maloletou L. a v prípade ktorého rozhodnutia o úprave styku otca s maloletou bez prítomnosti matky by mohol otec maloletej počas svojich stretnutí navrhovateľke styk s vnučkou umožniť, svedčí o jednoznačnom záujme starej matky o stretávaní sa s vnučkou, a nie o presadzovanie záujmov otca. Navrhovateľkou na pojednávani bolo prednesené, že táto je pripravená stretávať sa s maloletou aj v prítomnosti matky, aby bolo zrejmé, že nedôjde jej prostredníctvom k umožneniu stretávania sa maloletej s otcom, čo súd prvej inštancie nevzal do úvahy. Za vážne pochybenie považovala nerešpektovanie prania samotného maloletého dieťaťa, ktoré vyslovilo želanie stretávať sa so starou matkou. Konštatovanie, že samotná navrhovateľka neprejavuje o stretnutie s maloletou záujem, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, keďže na pojednávani bolo navrhovateľkou tvrdené, že táto opakovane cestovala s otcom za maloletou do S., kde však matka nielen jedenkrát, ale opakovane odmietla, aby maloletú stará matka navštívila, táto bola nútená zostať sedieť v aute, ktoré čakanie sa následne negatívne odrazilo na jej zdravotnom stave, v dôsledku čoho sa neskôr týchto pokusov o stretnutie vzdala. Nebolo preukázané, že navrhovateľka maloletej netelefonuje. Matka pred kolíznou opatrovníčkou priznala dva telefonáty starej matky, avšak nepriznala, koľkokrát navrhovateľke telefón ani nezdvihla, resp. neodpovedala na sms, čo viedlo k neskoršiemu upusteniu od týchto pokusov zo strany navrhovateľky. Okresný súd bez vykonania dokazovania konštatoval, že pomery v rodine nevyžadujú, aby sa maloleté dieťa stretávalo s navrhovateľkou, pričom na pojednávani zákonná sudkyňa zdôraznila, že má vedomosť o problémoch, ktoré sú medzi rodičmi maloletej. Konštatovanie okresného súdu, že kolízny opatrovník uviedol, že navrhovateľka o maloleté dieťa dlhodobo nejaví záujem, nezodpovedá ani len dĺžke trvania konania, resp. času, ktorý uplynul od posledného stretnutia navrhovateľky s vnučkou do podania návrhu, nemá oporu o vykonané dokazovanie, resp. je dôkazom, že súd prvej inštancie skutočný stav veci nezisťoval. Ak by súd prvej inštancie zistil skutočný stav veci, vykonal dôkazy na zistenie pomerov v rodine aj iným spôsobom, ako bol výsluch kolízneho opatrovníka, dospel by k podstatne iným záverom. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 23.08.2023 okresný súd doručil odvolanie matke maloletej, otcovi maloletej a kolíznemu opatrovníkovi. Otec maloletej sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadřil.

8. Matka maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 5.9.2023 (č.l. 70-72 spisu) tvrdenie, že bráni stretávaniu starej matky a jej syna W.. U. C. s maloletou, považovala za nie pravdivé. Od posledného stretnutia starej matky s vnučkou dňa 03.12.2022 prejavila stará matka záujem o stretnutie na termín 26.08.2023, čo jej umožnila, boli na výlete v A.. Mimo uvedeného termínu neprejavila stará matka žiaden záujem o stretnutie s vnučkou v priebehu roka 2023. Tvrdenie, že bráni stretnutiam aj s otcom maloletej, tiež nie je pravdivé, keď dňa 15.08.2023 na podnet otca maloletej bolo súdne pojednávani ohľadne marenia súdneho rozhodnutia a neumožnenie stretnutia maloletej s otcom, pričom okresný súd návrh zamietol, keďže sa ukázalo, že stretnutiam nebráni. Súdneho pojednávania dňa 3.7.2023 sa nezúčastnila pre zdravotné ťažkosti, o čom vopred informovala e-mailom, preto nie je pravdivé, že sa bez ospravedlnenia pojednávania nezúčastnila. S kolíznou opatrovníčkou sa osobne stretla pred pojednávanim, kedy kolízna opatrovníčka zisťovala pomery a vzťah maloletej k starej matke a informácie doložené kuratelou sú pravdivé. Tvrdenie ohľadne veľkonočných sviatkov, že stará matka odmietla stretnutie, je pravdivé. Matka navrhla v priebehu týždňa, či by sa nechcela stretnúť s vnučkou, bola ochotná cestovať do N. za starou matkou, pričom iniciatíva zo strany starej matky nebola. Stretnutie odmietla s tvrdením, že pred pojednávanim sa už nechce stretnúť a bude to riešiť súdnou cestou. Tvrdenie, že stará matka chce súdnou úpravou styku s maloletou zabezpečiť stretávanie maloletej a otca mimo bydliska maloletej a bez prítomnosti matky, je pravdivé. V podanej žiadosti stará matka žiada, aby si maloletú mohla brávať na víkend k sebe, pričom v minulosti matke viackrát povedala, že urobí všetko pre záchranu svojho syna. Ak právna zástupkyňa navrhovateľky uvádza, že súd nerešpektuje pranie maloletej, ktorá mala vysloviť želanie stretávať sa so starou matkou, tak k takémuto tvrdeniu stará matka nemala kde dospieť, keďže sa s maloletou od 12/2022 nestretla, jediný telefonát ku dňu detí, ktorý s maloletou mala, bol v neskorjej večernej hodine, kedy maloletá už s ňou nechcela telefonovať. Matka sa

maloletej pýtala, či chce chodiť so starou matkou na víkendy do N., pričom dcéra sa pýtala, prečo má chodiť sama a prečo vôbec má chodiť k starej matke. K návrhu prejavila negatívne stanovisko a matka ju tým viac nezaťažovala, lebo to spôsobilo maloletej stres. Tvrdenie, že opakovane zabránila stretnutiu maloletej a starej matky, považovala za nepravdivé. Po incidente dňa 03.12.2022, kedy cestovala s dcérou za starou matkou do D. P., bola stará matka ubytovaná v hoteli, okolo 16.00-17.00 hod. požiadala starú matku o ukončenie stretnutia, bol to párnny víkend, kedy mal otec maloletej nárok na stretnutie do 18:00 hod., mala pred sebou cestu cez M., bolo nasnežené, a preto chcela ísť skôr, kvôli novej zveri na ceste, čo zrozumiteľne starej matke vysvetlila, ktorá to neakceptovala a dožadovala sa dodržať časový interval do 18:00 hod.. Následne matku slovne vyhodila z hotelovej izby. Cestou sa syn starej matky ospravedlňoval za správanie svojej matky, kedy mu v telefonáte povedala, že jeho matka nie je na druhý deň 4.12. u matky vítaná. Navrhovateľka na druhý deň prišla, pričom matka ju požiadala, nech nevstupuje do bytu na základe jej správania. Viac incident neriešila a voči starej matke má neutrálny vzťah s rešpektovaním jej osoby ako starej matky maloletej. Stará matka sa k incidentu opakovane vracia, nevie sa preniesť cez správanie voči nej zo strany matky, ktoré bolo kópiou správania jej samej. Za rok 2022 prišla stará matka navštíviť maloletú dvakrát, pričom matka s maloletou prišli za starou matkou z ich iniciatívy trikrát, z čoho dvakrát mali vyšetrenie v okolí N., jedenkrát išli cielene za starou matkou, ktorá ich čakala v hoteli. Vyjadrenie, že matka nedvíhala telefonáty starej matky, prípadne nereagovala na sms správy, nie je pravdivé. Keď stará matka trvala na stretnutí s vnučkou počas párneho víkendu bez prítomnosti matky, tak jej vysvetlila, prečo to nie je možné a navrhla jej stretnutie spoločné. Uviedla dostatočný argument, prečo jej požiadavke tráviť čas cez víkend len s vnučkou, nevyhovela. Od súdneho pojednávania 03.07.2023 prejavila stará matka záujem o stretnutie s maloletou dvakrát, a to 26.08. a 27.08.2023. V párnú sobotu 26.08.2023 v prítomnosti U. C. strávili spoločný čas od 11:00 do 16:30 v A., pričom zvolený čas od 11:00 bol na návrh starej matky, ktorá sa chcela vyspať. Príchod na 09:00, ako je v súdnom rozhodnutí stretávania maloletej a otca, bol pre starú matku priskoro. Večer 26.08.2023 stará matka písala sms, že príde aj nasledujúci deň. V nedeľu 27.08.2023 ostávali v S., tak starej matke odpísala sms, nech nechodí, keďže bola predchádzajúci deň. Počas stretnutia v sobotu na matku slovne útočila, obviňovala ju, že od nej brala peniaze a podobné nezmysly, čo neskôr maloletá doma riešila. Tvrdenie okresného súdu, že pomery v rodine nevyžadujú, aby stará matka zasahovala do výchovy maloletej ako aj vedomosť súdu, že problémy medzi rodičmi sú, sú pravdivé. Rodičia maloletej nežijú spolu od 06/2018, pričom konflikty rodičov pramenia zo závislosti na alkohole a vyplývajúcich zdravotných ťažkostí U. C.. Ukončenie spoločnej domácnosti bolo na ochranu maloletej. Matka poukázala na to, že dcéra vyrastá v pokojnom prostredí s matkou, neúplnú rodinu jej nahrádza rodina zo strany matky, ktorí žijú usporiadané životy. Bývajú v rodinnom dome, kde chovajú domáce zvieratá, ku ktorým má maloletá blízky vzťah. Zásah do výchovy zo strany starej matky nie je potrebný. Žiadala, aby odvolanie starej matky bolo zamietnuté pre dobro v oboch rodinách. Tvrdenie kurately, že navrhovateľka dlhodobo nejaví záujem o maloletú, považovala za pravdivé. Ak právna zástupkyňa navrhovateľky uvádza, že čas od podania návrhu na súdne pojednávanie trvá krátko, tak dĺžka trvania od posledného stretnutia starej matky a maloletej do súdneho pojednávania 03.07.2023 predstavuje 7 mesiacov, čo stará matka neprejavila záujem o stretnutie, dokonca odmietla stretnutie cez veľkonočné sviatky. Aj toto obdobie matka považuje za dosť dlhú dobu, aby si stará matka nárokovala na stretnutia s vnučkou osamote, aby chcela zasahovať do výchovy maloletej a aby sa vôbec považovala za blízku osobu.

9. K doručenému odvolaniu matky sa písomne vyjadril opatrovník v podaní zo dňa 21.09.2023 (č.l. 78 spisu). Súhlasil s vydaným rozsudkom okresného súdu, ktorým bol starej matke zamietnutý návrh na úpravu styku s vnučkou. Bol názoru, že nie je potrebné upravovať styk so starou matkou, aj keď ide o blízku osobu, citová väzba nie je taká silná, aby sa styk s maloletou upravoval, aj keď maloletá vyjadrila názor, že sa chce stretnúť so starou matkou. Matka dokáže starej matke umožniť po dohode stretnutie s vnučkou. Odporučil zamietnuť odvolanie starej matky a rozsudok v celom rozsahu potvrdiť.

10. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 21.09.2023 bolo vyjadrenie matky a vyjadrenie kolízneho opatrovníka doručené navrhovateľke prostredníctvom právnej zástupkyne s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní písomne vyjadríť, ktorú možnosť nevyužila.

11. Podaním zo dňa 27.09.2023 kolízny opatrovník oznámil, že matka so svojou dcérou koncom augusta 2023 zmenila svoj obvyklý pobyt, matka pracuje ako lekárka v H. a maloletá L. nastúpila do prvého ročníka v ZŠ H.. Túto informáciu poskytla matka a potvrdil to otec W. U. C., ktorý ako uviedol, bol prítomný aj prvý deň v škole s maloletou L. v H.. Matka býva na adrese Ul. W. I. XXXX/XXX, H..

12. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - navrhovateľka (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), vec preskúmal podľa § 65, § 66 CMP postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a za rešpektovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP rozsudok okresného súdu potvrdil ako vo výroku vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

13. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie navrhovateľky bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/87/2023-92 zo dňa 21.11.2023, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 21.11.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

14. Krajský súd za rešpektovania ustanovenia § 65, § 66 CMP uvádza, že základom pre jeho konanie bolo odvolanie navrhovateľky proti rozsudku okresného súdu.

15. V procesnej rovine, pokiaľ navrhovateľka namietala, že okresný súd napriek jej návrhu na prerušenie konania v konaní pokračoval a s dôvodmi návrhu na prerušenie konania sa v rozhodnutí vo veci samej a ani s návrhom nevysporiadal, tak odvolací súd konštatuje, že išlo o dôvodnú námietku. Z tohto záveru preto posudzoval, či išlo o vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V tejto súvislosti sa oboznámil s dôvodmi návrhu navrhovateľky na prerušenie konania, ktoré spočívali v tom, že na Okresnom súde Námestovo prebieha konanie o úpravu styku otca s maloletou L., ktoré je vedené pod sp.zn. 4P/41/2022, pričom vo veci nebolo rozhodnuté. Podľa navrhovateľky rozsah úpravy styku otca s maloletou bude mať významný vplyv na určenie rozsahu styku starej matky s maloletou, a preto navrhla konanie prerušiť. Odvolací súd je toho názoru, že ide o dve samostatné konania, a preto pokiaľ okresný súd v konaní na tento návrh neprihliadal a v konaní o návrhu starej matky o úpravu styku s maloletou bez ďalšieho pokračoval, tak tento postup nemal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Týmto postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu práva starej matky na spravodlivý proces. Zvýrazňuje krajský súd, že pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda proces prejednanie sporu znemožňujúci strane sporu realizácie jej procesných oprávnení a mariaci možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Podľa postupu v konaní pred súdom prvej inštancie, bola navrhovateľke poskytnutá možnosť na uplatňovanie svojich práv a právom chránených záujmov, mala vytvorenú možnosť obhajovať svoje záujmy. Navrhovateľka ako účastníčka konania mala procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňovala a ani jej nebola marená možnosť jej aktívnej účasti na konaní. Vadou konania je len taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu procesnoprávny predpis priznáva, za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, k čomu postupom okresného súdu vo vzťahu k navrhovateľke nedošlo. Za stavu, že táto procesná vada konania nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na ňu podľa § 67 CMP neprihliadal.

16. K ďalšej námietke odvolateľky v procesnej rovine spočívajúcej v nevykonaní dôkazu výsluchom matky je potrebné poukázať na to, že je právom účastníka konania navrhnúť dôkazy, avšak je to súd, ktorý v zmysle § 185 ods. 1 CSP rozhoduje, ktoré dôkazy vykoná. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním ako aj hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať nevyhovenie návrhu na vykonanie dokazovania v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho závery nie sú neutržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

17. Vo vecnoprávnej rovine uvádza odvolací súd, že z okolností preskúmvanej veci je nepochybné, že okresný súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania posudzoval, či zistený skutočný stav je dostatočným podkladom na to, aby bolo možné návrhu starej matky o úpravu styku s maloletou vyhovieť.

18. Preskúmaním obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolací súd vo vecno-právnej rovine nevzhliadol dôvodnosť uplatnených odvolacích námietok z hľadiska navrhovateľkou vyjadrených odvolacích dôvodov. Uvádza krajský súd, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04), čo plne dopadá aj na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

19. V súvislosti námietkami odvolateľky odvolací súd poukazuje na ust. § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ktoré citoval aj okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia, ktoré v súlade s Článkom 3 Dohovoru o právach dieťaťa zakotvilo možnosť úpravy styku dieťaťa aj s blízkymi osobami, ktorými sú príbuzní v priamom rade, súrodenec, manžel, iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom, ktoré sa pokladajú za osoby navzájom blízke vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu (§ 116 Občianskeho zákonníka). Styk dieťaťa s týmito blízkymi osobami môže byť aj predmetom dohody medzi rodičmi, resp. starými rodičmi podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine. Je potrebné si však uvedomiť, že na úpravu styku s inou osobou, ktorej dieťa nebolo zverené do starostlivosti a ktorá nežije s ním v spoločnej domácnosti, nemá táto osoba, teda ani stará matka (starí rodičia) na styk s dieťaťom právny nárok (R 63/1965). Preto je potrebné rešpektovať záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko v prípade, že dieťa môže mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby, tieto osoby mohli pomáhať pri jeho výchove už od malička, dieťa je na nich citovo naviazané a prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť stabilitu jeho výchovného prostredia, jeho duševný a citový rozvoj a podobne. Súd musí preto prihliadnuť na vek, zdravotný stav a podobne nielen dieťaťa, ale i príbuzných. Zároveň musí vziať do úvahy okrem záujmu dieťaťa aj to, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia, resp. osoba, ktorej je zverené do osobnej starostlivosti. Súd musí so zreteľom na vek a rozumovú vyspelosť uvážiť aj názor dieťaťa v súlade s § 43 Zákona o rodine. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom. Druhým podstatným kritériom je to, že tento styk vyžadujú pomery v rodine.

20. Nemožno súhlasiť s námietkou o nesprávnom odôvodnení rozhodnutia okresného súdu v tom, že návrhom navrhovateľky chce otec dosiahnuť stretávanie s maloletou dcérou, v ktorej súvislosti odvolací súd poukazuje na odôvodnenie návrhu navrhovateľky ako aj vyjadrenie do Zápisnice o pojednávaní zo dňa 03.07.2023, kde stará matka uviedla prostredníctvom právnej zástupkyne, že „...,navrhovateľka tento návrh podala preto, lebo vzhľadom na to, že otec dieťaťa, ktorý je jej synom, nemá reálnu možnosť stretávať sa s maloletou, nakoľko matka dieťaťa mu v stretávaní bráni“. Teda, ak pred súdom prvej inštancie bolo tvrdené, že dôvodom podania návrhu bolo, že otec dieťaťa nemá reálnu možnosť sa s maloletou stretnúť, potom okresný súd správne zhodnotil, že úprava styku dieťaťa s blízkou osobou, v tomto prípade so starou matkou, nemá slúžiť ako prostriedok, ktorý má umožniť otcovi stretávať sa s dieťaťom, keďže otec má svoj styk upravený.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 2Cdo/98/2021, v ktorom sa dovolateľ domáhal odpovede na otázku, že či pri rozhodovaní o úprave styku blízkej osoby s maloletým dieťaťom je alebo nie je rozhodujúce, či má toto dieťa s blízkou osobou vytvorené citové väzby a či absencia styku s touto osobou predstavovala pre dieťa ujmu, vysvetlil, že vyhodnotenie ne/existencie vzťahu citovej väzby medzi dieťaťom a blízkou osobou ako aj posúdenie, či absencia styku medzi takýmito osobami môže predstavovať ujmu dieťaťa, je výsledkom posúdenia vysoko individuálnych skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie týkajúce sa úpravy styku maloletých s konkrétnymi blízkymi osobami, je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady.

22. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie postupoval v zmysle názoru vyjadreného najvyšším súdom na úpravu styku s blízkymi osobami, keď v odseku 7. odôvodnenia napadnutého rozsudku presvedčivo vysvetlil, že nezistil existenciu takej silnej citovej väzby, naviac ak navrhovateľka v priebehu konania pred súdom prvej inštancie citovú väzbu s dieťaťom netvrdila. Navrhovateľka v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v podanom odvolaní neuviedla ani to, ako často od rozvodu rodičov dieťaťa sa s ním stretávala a ako iniciovala stretávanie s maloletým dieťaťom.

23. Rovnako nebol relevantný odvolací dôvod, že nebolo rešpektované pranie samotného maloletého dieťaťa, keď aj kolízny opatrovník z informácie matky zistil, že stará matka sa o vnučku intenzívne nezaujíma, že maloletá by ju síce chcela vidieť, ale nechce ku nej chodiť prespať tak, ako požadovala

navrhovateľka svojím návrhom. Nebola dôvodná ani námietka o tom, že matka maloletej sa snaží pretŕhať väzby so starou matkou maloletého dieťaťa, keď uvedené nevyplývalo ani zo správy kolízneho opatrovníka a ani z jeho vyjadrenia pred súdom prvej inštancie. Z týchto zistení vyplynulo, že stará matka sa o vnučku intenzívne nezaujíma od decembra 2022, kedy po konflikte neuskutočnila žiaden úkon, ktorým by deklarovala jej intenzívny záujem o stretávanie sa s vnučkou, okrem telefonátu na MDD. Čo sa týka Veľkej noci, tak stretnutie stará matka odmietla z dôvodu iného programu a v priebehu roku 2022 došlo len ku krátkodobým návštevám, a to z iniciatívy matky maloletej, ktoré zistenia stará matka v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolaní nespochybnila a netvrdila opak.

24. Zvýrazňuje krajský súd, že pri úprave styku s blízkymi osobami nie je jediným kritériom záujem dieťaťa, ale aj to, že tento styk si vyžadujú pomery v rodine, čo preukázané nebolo, ak to bola matka maloletej, ktorá sama iniciovala stretnutie navrhovateľky s maloletou. Tvrdenie navrhovateľky, že cestovala opakovane s otcom za maloletou L. do S., nie je možné považovať za relevantné, ak išlo len o všeobecné tvrdenie a nevyplývalo z neho ani to, či nešlo len o stretnutie v rámci upraveného styku otca s maloletou, teda nie navrhovateľkou samotnou iniciované stretnutie. Rovnako nie je namieste ani tvrdenie, že čakanie na stretnutie s L. sa odrazilo negatívne na zdravotnom stave navrhovateľky, keďže prioritný je tu záujem maloletého dieťaťa.

25. Odvolací súd súhlasí s názorom kolízneho opatrovníka a ostatných zúčastnených na konaní, že pomery v rodine a ani záujem dieťaťa nevyžadujú úpravu styku starej matky s maloletou súdnym rozhodnutím v pevných časových intervaloch práve z dôvodu nepreukázaného relevantného záujmu navrhovateľky o stretávanie sa s maloletou. Z odporúčania kolízneho opatrovníka, ktorý vyjadril, že citová väzba nie je taká silná, aby sa styk s maloletou upravoval a za stavu, že matka dokáže a je schopná umožniť po dohode stretnutie navrhovateľky s vnučkou, potom bolo potrebné odvolanie starej matky vyhodnotiť i zo strany odvolacieho súdu ako nedôvodné, a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

26. Odvolací súd len dáva do pozornosti, že je na dospelých osobách, aby svoje vzťahy riešili na úrovni dospelých osôb bez zbytočných konfliktov a aby umožnili maloletemu dieťaťu bez emócií dospelých rozvíjať aj medzigeneračné vzťahy. Úsilie k tomu musia vyvinúť tak stará matka ako aj rodičia maloletých detí. Predsa aj starý rodič sa môže podieľať na výchove maloletého dieťaťa, avšak za prihladenia na názor rodičov dieťaťa. Pre úspešné rozvíjanie citových vzťahov maloletého dieťaťa je dôležité, aby došlo k odstráneniu negatívnych emócií medzi starou matkou (matkou otca dieťaťa) a matkou dieťaťa, pretože je potrebné, aby dieťa existovalo vo funkčnom vzťahu. Nie je totiž žiaduce, aby dieťa bolo vystavené napätým situáciám.

27. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e príпустné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je príпустné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.